06/04/2025

Η Γερμανική Επίθεση κατά της Ελλάδας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η επίθεση της ναζιστικής Γερμανίας κατά της χώρας μας εκδηλώθηκε στις 5:15 το πρωί της 6ης Απριλίου 1941 στα οχυρά της Θράκης και της Ανατολικής Μακεδονίας, 45 λεπτά πριν από την προβλεπόμενη ώρα, σύμφωνα με τη γερμανική διακοίνωση που είχε επιδοθεί νωρίτερα στον πρωθυπουργό Αλέξανδρο Κορυζή από τον γερμανό πρεσβευτή στην Αθήνα, πρίγκιπα Έρμπαχ.

Επιδίδοντας το τελεσίγραφο, ο Έρμπαχ τόνισε στον Κορυζή ότι ο πόλεμος δεν στρεφόταν κατά της Ελλάδας, αλλά κατά της Αγγλίας, που είχε σπεύσει προς βοήθεια της χώρας μας με 62.000 άνδρες και μεγάλη αεροπορική δύναμη. Ο Κορυζής είπε το δεύτερο ΟΧΙ, αυτή τη φορά στην ιταμή ναζιστική πρόκληση. Η γερμανική επίθεση κατά της Ελλάδας αποτελεί συνέχεια του ελληνοϊταλικού

πολέμου, που ξεκίνησε την 28η Οκτωβρίου 1940 με την ιταλική επίθεση στα ελληνοαλβανικά σύνορα.

Η γερμανική επίθεση είχε την κωδική ονομασία Μαρίτα και η εντολή για τη σχεδίασή της είχε δοθεί από τον Χίτλερ στις 13 Δεκεμβρίου 1940. Στόχος του γερμανού δικτάτορα ήταν η βοήθεια προς τον σύμμαχό του Μουσολίνι που ήταν στριμωγμένος από τους Έλληνες στην Αλβανία και η εξασφάλιση των νώτων του ενόψει της επικείμενης επίθεσής του στη Ρωσία (Επιχείρηση Μπαρμπαρόσα). Το σχέδιο Μαρίτα δεν αφορούσε μόνο την Ελλάδα, αλλά και τη Γιουγκοσλαβία, τις μόνες χώρες των Βαλκανίων, μαζί με την Τουρκία, που δεν είχαν συμμαχήσει με τον Άξονα.

Τον διμέτωπο αγώνα κατά της Γιουγκοσλαβίας και της Ελλάδας ανέλαβε η γερμανική 12η Στρατιά υπό τον στρατάρχη Βίλχελμ Λιστ, ο οποίος είχε στη διάθεσή του 680.000 άνδρες, 1.200 τανκς και 700 αεροπλάνα. Η χώρα μας παρέταξε 70.000 άνδρες στα οχυρά των ελληνοβουλγαρικών συνόρων, με επικεφαλής τον υποστράτηγο Κωνσταντίνο Μπακόπουλο, καθώς ο κύριος όγκος του ελληνικού στρατού μαχόταν τους Ιταλούς στην Αλβανία. Οι αγγλικές δυνάμεις έλεγχαν τον άξονα Τεμπών – Βερμίου, όμως το κέντρο του μετώπου ήταν ασθενές και η Θεσσαλονίκη ανοχύρωτη πόλη.

Η γερμανική επίθεση εκδηλώθηκε στο μέτωπο των ελληνοβουλγαρικών συνόρων κατά μήκος της λεγόμενης Γραμμής Μεταξά στην Ανατολική Μακεδονία και στα μεμονωμένα οχυρά του Εχίνου και της Νυμφαίας στη Θράκη. Ταυτόχρονα, γερμανικά αεροσκάφη βομβάρδισαν τον Πειραιά και τις ακτές έως τον Ναύσταθμο της Σαλαμίνας, προκαλώντας ανθρώπινα θύματα και τεράστιες ζημιές.

Η λεγόμενη Γραμμή Μεταξά είναι ένα φιλόδοξο οχυρωματικό έργο, στα πρότυπα της Γραμμής Μαζινό, που είχε κατασκευαστεί με πρωτοβουλία του δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά, ως ασπίδα αποτροπής του βουλγαρικού κινδύνου. Μεγάλο θαυμασμό και έκπληξη είχαν προκάλεσε στους Γερμανούς επιδρομείς οι κρυφές έξοδοι, χωρίς όμοιες σε άλλη οχύρωση, το σχετικά χαμηλό κόστος και το μικρό διάστημα κατασκευής. Αν λάβει κανείς υπόψη ότι οι Γερμανοί δεν κατόρθωσαν να εντοπίσουν τα φατνώματα (θυρίδες) των οχυρών πριν από την έναρξη των επιχειρήσεων και ότι οι Βούλγαροι δεν γνώριζαν τίποτα, εντυπωσιάζει μέχρι και σήμερα η τεχνική απόκρυψη και παραλλαγή, η άριστη ποιότητα σκυροδέματος, η έλλειψη ειδικού οπλισμού οχύρωσης και η τέλεια προσαρμογή του οπλισμού του στρατού εκστρατείας.

Οι υπερασπιστές των Οχυρών (Νυμφαία, Εχίνος, Λίσε, Ιστίμπεη, Περιθώρι, Ρούπελ, Πυραμιδοειδές, Παλουριώνες κ.ά.) αμύνθηκαν σθεναρά για τρεις ημέρες στις

αλλεπάλληλες επιθέσεις των υπέρτερων γερμανικών δυνάμεων. Κάμφθηκαν μόνο όταν οι τεθωρακισμένες γερμανικές μεραρχίες, μετά την αστραπιαία κατάρρευση του νότιου Γιουγκοσλαβικού μετώπου, εισέδυσαν στα Σκόπια και από την κοιλάδα του Αξιού πέρασαν τα ελληνογιουγκοσλαβικά σύνορα στις 8 Απριλίου, παρακάμπτοντας τη Γραμμή Μεταξά. Τα μεσάνυχτα της ίδιας μέρας τα γερμανικά στρατεύματα εισήλθαν στη Θεσσαλονίκη και κατέλαβαν την πόλη.

Οι υπερασπιστές της Γραμμής Μεταξά, περικυκλωμένοι πλέον, έλαβαν εντολή από τον αρχιστράτηγο Παπάγο να συνθηκολογήσουν (9 Απριλίου). Τον ηρωισμό τους αναγνώρισαν ακόμη και οι αντίπαλοί τους, με εκδηλώσεις θαυμασμού και τιμητικά αγήματα για τους αιχμάλωτους έλληνες μαχητές. Οι ελληνικές απώλειες σε όλο το μέτωπο της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ανήλθαν σε περίπου 1.000 νεκρούς και τραυματίες. Οι αντίστοιχες γερμανικές ανήλθαν σε 555 νεκρούς, 2.134 τραυματίες και 170 αγνοούμενους, αριθμός που αντιστοιχεί στο μισό των συνολικών απωλειών τους στη διάρκεια της επιχείρησης Μαρίτα, γεγονός που καταδεικνύει το μέγεθος της ελληνικής αντίστασης.

Κατά τις επόμενες μέρες, η προέλαση των Γερμανών προς Νότο υπήρξε ραγδαία, με την κατάρρευση και του μετώπου της Αλβανίας. Έως τις 30 Απριλίου είχε καταληφθεί ολόκληρη η ηπειρωτική Ελλάδα και η χώρα βρέθηκε υπό τριπλή κατοχή: γερμανική, ιταλική και βουλγαρική.

Πηγή: sansimera.gr